

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a va esî de dôue ori pe luna, pone la regulară; éra de aci in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tôte dilele.

Pretiulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triluniu 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a. Unu exemplariu costa 15 cr.

Tôte siodianiele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului:

Aradu, Strat'a Teleki-ană, nrulu 27.

Insertiunile se primesc cu 7 cr. de linia, si 30 cr. taceș timbrale.

Pist'a cere innouél'a refuelei la Beciu.

Socotél'a-e mare cu austriaculu.
S'a implutu acum'a pone là vèrvu saculu!
Alta amenare nu e cu potentia,
Tiér'a nu mai pôte avè pacientia. —
E destulu d'in gluma, cà de diece ani
Ne platesce némtiulu totu fore de bani.
Cine sà mai rabde asta impostura?!
Sà fimu noi la némtiulu numai lipitura.
Nu asiè vecine, némtiule fartate,
Nu-asiè dice list'a, déca vrei dreptate!
Scii tu cà jurasemu sà fimu amenduoi
Frati si la dobenda ca si la nevoi! —
Ce-ajunge domn'a si cu fala mare,
Déca' n pungulitia nu mai sunt parale?!

Vedi tu cà cátu bine facusemu in tiéra
De candu constituti'a o adusemu éra!
Facusemu unire; strinsemu pre popóra
In pinteni, sà pôrte gemendu la povóra;
Iustiti'a 'nainta; scienti'a-e in flóre:
Avemu o multime de-a statului scóle;
Limb'a nôstra dulce preste totu resuna
In birou, in scóla, catedra, tribuna;
Administratiunea este minunata.
Ca si acum — *me crede* — n'a fostu neci o-data:
Politi'a tieriei haiducii o 'ndruga,
In cátu sà n'ai téma, candu n'ai bani in punga.
Avemu si dieta, mare-adunatura,
Mameluci cu sut'a siedu si casca gura;
Ei s'adunu d'in tiéra dupa ce-au promisu
Cà-oru votá pe placulu caroru i-au tramis;
Se alegu de glóte cu voi'a de sila
Cumu insufla spirtulu dulcei camarila.
Estia-mi sunt parintii, ce-oru sà fericésca
Pre poporu, ce pôrta sarcin'a obstésca. —

Pentru trud'a crunta, tiér'a-i diurnéza
Cu-o bancutulitia, ba-i si afidéza,
Cà-o sà pôrte grigia de-alu loru viitoriu, —
Vedi némtiule, frate, cà amu facutu sporiu!...
Aibi tu sì la tine de estea togmele
De candu apucasemu ambii la potere? —
Aibi tu regimete de honvedi eroi,
Ce-ar potè sà scóta tiér'a d'in nevoi? —
Vina si muscanulu, fric'a nu ne 'mpunge
Cà voru scí acesti'a cumu sà mi-lu alunge:
Pon' ce bate 'n vine sange de magiaru
Nu ni este téma nece de tataru. —
Aibi némtiule banda de haiduci armati,
Cari sà mi-i insgarde pre cei conspirati?
Aibi tu executori cu atât'a zelu
Cari sciu scóte darea cu bracie de feru?
Aibi tu instrumente de adamânari,
Sà-ti repórte 'ndata ori ce conspirari?
Aibi tu câte tôte, ni le-amu facutu noi —
De tiér'a 'n floresce nu scí de nevoi? . . .

Inse un'a totusi némtiule vecine
Ni mai face lips'a. Sà-ti spunu? Mi rusine.

Scii cà noi jurasemu, sà fimu frati de cruce?
For' de paritate nu-o mai potemu duce. —
Atâtea togmele, càte-amu ronduitu
Fore de parale nu s'au ispravitu,
Erogati'a multa càta amu spesatu
Crede cà-acum pung'a mai ni o-a secatu. —
Inse ce sà facemu cà numai astă
Poturamu onórea a ni o salvá.
La cele 'nfirrate pone la-acestu locu
Mai aduse casulu si unu nenorocu:
Bietulu frate gemenu de lunga Bosporu
S'a recită de ventulu de la Petrupolu,

Sí 'nca neci acum'a nu-si mai vine 'n ori
Că „ursulu“ insufla téma si fiori. —
Noi voiamu, ca frati, sà-lu mai leniscimur,
Sà nu-i fia frica, că si noi traimus,
Tenerimea nostra deci s'a sfatuitu,
Sà-i faca visit'a. Noi ne-amu invoitui.
Ca sà fia pomp'a démna de magiaru
S'au dusu toti banutii cu ei in fanaru;
Si-asie càtu in punga mai erá prisosu
S'a papatu cu pomp'a, si-amu remasu pe diosu.
Dà sà facemu déra impartire noua,
Că nu se cuvinte banc'a numai vóa.
Déca tienemu un'a si-amenduoi adstàmu,
Sà domnimu in tiéra, rol'a s'o portàmu,
Fà sà se 'nnouésca vechi'a refuélia,
Fà sà fia banc'a austro-magiara;
Fà pung'a comuna cumu amu compactatu,
Altu cumu cu 'nfratirea sà scii c'amu gatatu.

Ce respunde Jörgel la jalb'a lui Pist'a
Antaiu numai tace si 'mpatura list'a, —
A-poi mi-lu indruma la badea Lucanu,
Sà faca 'mpartiéla dupa alu lui planu.
Est'a 'n insocire cu domnulu Pipitz
Incurca proiectulu togma ca unu itiu! — —
De-atunci bietulu Pist'a ambla totu in giaba,
For' sà se rentórne de la Beciu cu tréba:
Némtiulu mi-lu platesce ca pre bederani:
Frate, ori nefrate, — brinz'a e pe bani!!

x-y in Z.

Dóue cuitantie si unu reversu. (Umoreasca) *de J. Gaius.*

Top! top! — Intra! se aude o véce in laintrulu odaiei.

— Servus, amice Tertuliane! — nu vei luá in nume de reu, că ?!

— Oh! — d'in contra — amice Patricie, — forte me bucuru! — Bine ai venit in odaia mea!

— Placa occupa locu! — — — — —

— Amice Tertuliane, mai nainte de ce asif atinge córd'a, ce provoca esentialmente scopulu venirei mele a-ici, si deosebi ante de ce ti-asif enará o istoriéra destulu de petrecutória si picanta, — vinu a te intrebá: — nu ai cuitatu tu de curundu — septeman'a trecuta — 12. adeca: dóuesprediece trestii spanioli, ce adeca primisi in V. dela baronulu X. in f. . . . ? — — Au numai se ?

— Curiosu; — eschiamà fratele Tertulianu, sarindu depe scaunu ca unu tigrul gelosu . . . — intru adeveru curiosu! — Spune-mi amice: — accentua Tertulianu — că despre ce trestii spanioli — probabilmente vorb'a; — si că cum le cuitai? — că-ci eu me juru pe cárnele dracului (?), că defelui nu te pricepu, — si neci că sciu la ce faci alusiune! — — — mi-vine in fine a crede, precum-că tu esci astazi singuru si numai dispusu, spre a me face să fiu curiosu si

— Amice — lu intrerumpse Patriciu — debue in urma sà recunoseu, precum că tu te pricepi de minune — asié dicandu — la artea simulatiunei, — au mai popularu disu: — la artea, de a face pe o

femeia usiéra la minte sà credea, că tu o iubesci atunci deosebitu, candu adeca ti-bati chiaru jocu de dens'a, — au diplomatiesce (?) disu: — la artea, de a face pe unu omu cu minte — pe unu omu cu politica — sà credea că „de 2 ori 2 — sunt trei“; — precum si aceea, că tu esci unu adeverat „Don Juan“, care se jocá cu animele femeilor usiéra la minte — dér' cu atât mai grele la punga — chiar asié, precum se jóca buna-óra pisic'a — cu siórecii, — — — — inse

— Neci unu „inse“ amice Patriciu! — lu-intre-rumpse Tertulianu — protestezu inainte de tóte cu tóta solenitatea contra unoru observari — ca atari, ce faci cu referintia la modest'a mea persóna, si acést'a o facu d'in motivulu, pentru-că ai esageratu in apreciarile tale atunci, candu voisi sà faci d'in o personalitate modesta, ca a mea, unu „facsimile“ destulu de nepotrivitu — cu unu „Don Juan“ — Déca inse — continua Tertulianu — ti-aflii ce-va placere si incantare in observari ea atari — ego non contradico — adica: — sà audiu si pe „inse“!? — inse — accentua Patriciu — cu tóte ca esci mare „ipocritu“, si „simulante modernu“, — baronului X. i-successor totusì — sà te faca chiaru de frica: — sà cuitezi 12, adeca: dóuesprediece trestii spanioli in f. . . . ha! ha! ha! — ride Patriciu — si in fine totusì negi si nu voesci sà recunosci. ?! — E bine; — si intru aceste scóse Patriciu d'in posunariulu surtucului seu unu papiru induplicatu, pre care predandu-lu lui Tertulianu, i dise; poftim! — citeșce.

Tertulianu prinse papirulu in mana cu cea mai mare indolentia, d'in care incepù sà citésca cam urmatóriele:

Reversu!

Subscrisulu adeverescu, precum-că domnulu juristu Tertulianu de K. . . . a cuitatu formalmente pr'in Cuitantia cele dóuesprediece trestii spanioli, ce adeca au capetatu in f. . . . dela subscrisulu la 12 Ianuariu, 1873, nóptea cam la 1/2 pe 11 óre in palatulu domnei Aurelia de P. . . . precum adeverescu si aceea, că Cuitanti'a cestionata se afla in posesiunea subscrisului.

La rogarea „pacientului“ i-se dede acestu reversu, Sign. V. . . . la 12 Ianuariu, 1873.

Ed. . . . de P. . . . m. p.

Fulgerulu, déca chiaru tresnia lunga Tertulianu, nu ar fi produsu dóra in densulu unu cutremuru atât de teribilu, ca cetirea acestui reversu. — Oh! miserabile — strigă Tertulianu, ca scosu d'in fire — catra Patriciu — asié — déra tu ai cuitatu dóuesprediece trestii spanioli in numele meu?! — — E bine; — spune-mi deci celu puciú, că cum? — si intre ce feliu de impregiurari te imparatasisì — de acelu daru dumnedieescu? — — detaiéza-mi apriatu.

Forte simplu — se scusă Patriciu — tu scii, că la 12 Ianuariu, demanéti'a — ai priimtu unu biletu invitatoriu dela o dama cu subscirierea: Aurelia de P. . . . si care biletu cuprindea afurisitulu „rendez-vous“ — — — — —

— Sciu — dise Tertulianu; — si a-poi? —

— A-poi — continuă Patriciu — scii și aceea, că tu mi-ai facutu in privint'a biletului . . . unu ofertu fórté generosu? — —

— Da, — response Tertulianu, care ridea in „pumni” să a-nume, ti-am facutu acelui ofertu, ca să me substituezi tu la acelu „rendez-vous”, — de óre-ce eu aveam chiaru atunci — unu altulu detiermuritu!

— Si precum scii — continuă Patriciu — eu am fostu acceptatul ofertulu nu numai, ci me să prezentai totu o-data la tempulu să loculu destinat!... ha! ha! ha! — ride Tertulianu cu ironia — mi-se pare, amice Patricie, că afurisitulu biletu sună cam astu-feliu:

Scumpulu meu Tertulianu!

Basata singuru să numai pre cavalerismulu cunoscutu alu Dta, vinu a te rogă: ca să binevoiesci a te presentă la 12 Ianuariu a. c. in palatulu meu: strat'a numerulu: 12, să a-nume, sér'a la ½ pe 11 óre, — inse nesmintitu.

Am remasu salutându-te in V. . . . la 12 Ianuariu. 1873.

*A Dta
présincera să benevolă,
Aureli'a de P. . . . m. p.*

— D'in cuventu in cpventu — observă Patriciu — acest'a eră cuprinsalu biletului — — — eu déra — precum dîsei — am intrat la tempulu presiptu in palatulu susu-serisu fore neci o sâvoare; abia intrai — continuă Patriciu — in antesiambra, pe candu o dama — probabilmente cea d'in biletu — me să intempina cu surisu pe buze In ce privesce frumséti'a să — me juru pe cörnele dracului — eră atâtu de dragalasia, adorabila să seducutoria, incătu privindu-o numai — — ai fi cadiutu in ispira. . .

— Si in fine? — intrebă Tertulianu cu focu.

— Abia facui — continuă Patriciu — unu singuru pasiu in chili'a sa, pone ce dens'a-mi să preveni cu mare complesantia, intrebandu-me:

— „Domnule! — La cine am onórea, să cu ce Vi potu sîrvî?

— Dómna, sarutu man'a! — gangavîi eu — io sum Tertu—u—u—u—l—i—i—i—a—n—u—u, pre care a-Ti binevoitul a-lu invi—i—i—i—i—i—tă pre sér'a ast'a la ½ pe 11 óre. . . .

— Intru adeveru? — intrebă dens'a.

— Da, — dómna — gangavîi eu.

— Plaea occupa locu domnule, să aibi pucină pacientia — — preste dôue minute voiu rentórce — dise dens'a — „*a revoir mon signeur!*”

Amice Tertuliane — continuă Patriciu — că cătu eram de emotionatu — — — ma confusu..... să oh! ce e mai multu chiaru imbetatu de amoru, — nu poti crede; să că ce impresiune au facutu a-supra mea „*a revoir mon signeur!*” — acesta salutare plina de farmecu să „*gratii ceresci,*” — vei vidé de aici, că eram să configu la genunchii — — — eram să eschiam: Dómna! — veni, vidi, victus sum!

— Draci! — dise Tertulianu, — tu esagerezi de securu in predare, amice Patriciu, că-ci en — me juru — nu cunoscu in V. . . . sirene de atari, spre a poté seduce pre cine-va in tentatine — deosebi la prim'a videre.

Amice! ilu intrerumpse Patriciu — se vede, — că vorbesee in tine ur'a — — —, fiu inse dreptu.

— Cum să nu? — aprehendă Tertulianu. — Continua deei, istorior'a me intereséza. . . .

— Precum dîsei déra — incepù Patriciu — Aureli'a prevediù probabilmente intetiunea mea — —, că-ci in momentulu, candu eram să me aredeciu d'in siediutulu meu, me lasă singuru disparu —

— Ha! ha! ha! — ride Tertulianu cu ironia — și in fine?

— In fine — continuă Patriciu — dupa dôue minute se deschise usi'a să intră

— Cine? dam'a? — lu-intrerumpse Tertulianu.

— Ba; — response Patriciu — ci spre marea mea frapare intră unu barbatu robustu să musculosu, care

— Oh! oh! — intru adeveru? — grai Tertulianu! să a-poi?

— Mi-intinsă man'a — dise Patriciu — să a-nume cu multa complesantia! me intrebă de nume să caracterulu meu —

— Si ce ai respunsu — lu intrerumpse Tertulianu.

— Aceea, că sum juristu, să că numele meu e Tertulianu de K. . . . ; precum vedi déra in privint'a numelui am mintit. . . .

— Ei bine; — dér barbatulu, care intră in odaia cine eră — intrebă Tertulianu?

— Nu eră altulu — observă Patriciu — de cătu baronulu X. — amantulu Aureliei de P. . . .

— Oh! intielegu — dise Tertulianu, — continua numai. . . .

— Afurisitulu baronu pasi cu demnitate in antea mea, puse man'a pe umeru-mi să dise in tonu imperiosu: De óre-ce Dta, domnule Tertulianu, ai insultatu pe domn'a Aureli'a de P. . . . eu ocasiunea unui balu tienutu in carnevalulu de estu-tempu, — vinu in numele ei a cere satisfacere dela Dta pentru insult'a facuta, să a-nume: de locu. — Alege: — accentuă baronulu cu gravitate. — Plumbu, au spada?

— Neci un'a, neci alt'a, — disei — eu nu me batu cu Dta!

— E bine. — replică baronulu — déca Dta nu voiesci să te batu cu mine pe cale cavalerescă, — ne vomu bate altu-feliu, să deosebi, — voi dă de locu ordonu la casnicii de a-ici, să te bata cu dôue spredicee trestii spanioli peste f. . . .?

— Cum să nu!? — disei eu.

La acést'a deschisa baronulu usi'a să intră la ordonulu seu patru argati, carii probabilmente erau deja la tempulu seu postati in odaia laterală, aducundu cu sine in odaia să o banca destulu de lunga. . . .

— Si ce eră déra de facutu? — observă Patriciu.

— Nemicu alt'a, decătu să me intindu pe banca, (nu pe banc'a ungurésca!) să să reportu victoria a-supra celoru dôuespredicee trestii spanioli, ce adeca mi-se dede in f. . . .

— Sermane Patricie! — dise Tertulianu cu compatimire — fiu liniscită să consolatu, — că-ci să eu am patită cu baronulu X. chiaru ea tine; deosebirea consiste singuru să nu mai in impregjurarea, că eu nu am cerutu reversarea cuitantiei, — care sună astu-feliu:

Cuitantia.

Supr'a dōuesprediece trestii spanioli, ce mi se dede, la ordinul domnului baronu X., in f la 12 Ianuariu, nōptea spre 1/2 pe 11 ore in palatulu domnei Aureli'a de P pentru acele insulte, ce am comis cu ocaziunea unui balu in carnevalulu de estutempu facia de persón'a domnei Aureli'a de P Dreptu-ce pr'in acést'a se adeveresce.

Sign. in V. (in palatulu susu-scrisu) la 12 Ianuariu, 1873.

Coram nos:

Popilla, m. p.

Ignare, m. p.

Gherlica, m. p.

Dumianu, m.p.

argatii.

Patriciu Neeromantu, m. p.

Ha! ha! ha! ridea Patriciu cu placere — asî déra sî tu te impartasî de acelu daru domnedicescu, de care eu me impartasfi? —

— Sî, — dîse Tertulianu — spune-mi inse, că d'in ce motivu ai voitu să-ti reverseze baronulu Cuitanti'a, ce i-ai datu? — — —

— Pentru aceea — se scusă Patriciu — ca să me potu resbună contra ta atunci, candu tu adica nu ai fi cuitatu a-semenea cu mine dōuesprediece trestii spaniole in f

* * *

Eram pe-a-ici, să omitu unu ce fôrte esențialu in acésta umoresca, sî a-nume aceea; că cum dede Tertulianu in urm'a lui Patriciu. Astu-feliu: că dupa-ce sormanulu Patriciu sî-luă catrafusele dela domn'a Aureli'a de P , improvisatu — sormanulu de elu — eu dōuesprediece trestii spaniole — — , cure in „galopu“ cătra locuinti'a s'a; — in cale se întâlnî — spre marea sa indestulire — eu fratele Tertulianu, — care a-semenea grabia cătra palatulu domnei Aureli'a de P spre a-sî cercă noroculu Sacre Dieu! — amice Patricie! — luagrai Tertulianu — neci că me vedi!? — — — de unde vini? —

— De unde!? — replică Patriciu — dela Aureli'a de P

— Oh! oh! — observă Tertulianu — asî déra ti-a succesu? — — —

— Da, — respunse Patriciu — inse numai la mari rogaminte sî insistari

— Dens'a te ascépta pre tine

— Intru adeveru?! — lu-intrebă Tertulianu. —

— Da, — respunse Patriciu cu sinceritate, — ma fôrte m'a rogatu, să-ti comunicu acést'a dorintia a ei, — precum si a te rogă: — să mergi să o cercetezi numai decâtă.

— E bine. — observă Tertulianu — voi merge de locu; — deci la revidere! — adio! — — —

Patriciu predede aceste neadeveruri, ce altu-minitrelea se numescu mintiuni — cu atât'a sinceritate, — incâtă Tertulianu debui — nolle-velle să-i créda;

— Preste dôue minute vedem u déra pe Patriciu luandu-sî catrafusele directu cătra locuinti'a sa, éra pe Tertulianu — cătra Aureli'a de P care in urma pati chiaru asî, precum a patit amicul seu Patriciu, — au altii: precum Stanu și Branu

Unicul favoru érá pentru sormanulu Tertulianu impregiurarea: — că baronulu X. i-concese a poté subscrise Cuitanti'a in numele amicului său Patriciu Necromantu. — —

A patr'a dî dupa acestu evenementu, facura ambii amici votulu: „de a nu se mai aruncă spontaneu in labirintele precipitante a „rendez-vous“-ului, — ci voru trai de a-ci inainte pre cătu se pote mai solidu sî onestu.

Fericiti sunt, cei ce-sî potu tienè votulu!

Dobasiulu satului.

„Ecoutu romanilor.“ A-fore de multele erori technique, mai e lipsit sî de vre o ideia fundamentală. A-nevoia se va pôte corege pentru a fi admisu. De vomu avé pucinu tempu liberu, vomu probă.

„Fetiti'a la usi'a ratulu“ mai facendu-i ce-va toaleta, vomu prezintă-o in faciea publicului.

„Spovad'a figanulu.“ A aparutu dejă in „Gur'a Satului“ si inca multu mai pe largu, vedi Nru 18, d'in 1871.

„Hor'a moderna a lui Tus'a-voda.“ De totu potrivita starilor actuali. In nru actualu fiindu dejă o poesia de o asemenea materia, nu s'a potutu; déra in nru procsimul.

„Tend'a si Mand'a“ in numerul viitoru. Credemu că te-ai mutat in mai buna parochia, de órece binevoiesci a promite pretiului concursu mai cu grossulu. Implinindu-lu, ne vei deobligă multu.

Dlui Vasiliu Z. in C. Dreptu rebonificare pentru urii d'in triluniul trecutu, ti-am asemnatu d'in triluniul actualu. Salutare!

Dlui X. Y. in Z. Poesi'a tramisa, amu datu-o in nru de facie. Ea, ca de regula operatele DTale, ne-a satisfactent pe deplinu. Ti gratulăm la reisanetosiare. Credemu, că sî noi vomu profită de ea!

Dlui I. Nechitău in U. Te-amu inregistrat sî ti-amu speditu urii aparuti dela incepntialu anului. Asceptăm inse vorb'a vorba sâ fiu!

Amicului Dr. I. N. in Z. — Multumit'a mea peatru bunele dorintie! Voiu mai duce-o.

Dlui A. I. in Costeișu: de órece pretiul foiei dela anulu nou l'am scariatatu la fi. 6. — d'in sum'a tramisa 1 fi. ti se serie pentru semestrale alu 2-le, inregistrandu-te, conformu recercarei, pe anula intregu. Urui aparuti sunt tramisi.

Dlui I. B. in B. — Un'a publicata. Nru respectivu s'a tramis la adres'a indicata. „Publicati'a de concursu“ inse nu o potu dă, pone nu te, sî me, vei convinge d'in actele sî socotile Consistoriului Oradău, că a-colo intru adeveru s'ar fi facutu Geschäfturile satirate de DTa. Pone atunci nu este iertatu neci a suspictonă macar. Eu cunoscu bine personele pre cari le-ai luat la belca, déra le cunoscu ca pre ómeni de consecutia in manipularea banilor publici. Sî mi place a crede, că déca s'a sî redusu salariulu preliminatu dela postulu d' in cestiu, aceea s'a facutu d'in priviatia economica numai, buna óra cum s'a facutu sî se mai face sî la consist. nostra de a-ici'a, — déra de felu nu, ca pe sum'a retinută sî economisita să se imparta ómenii d'in capulu trebiloru, precum DTa o credi.

Dlui T. I. F. in Satu-mare. — Urui poftiti ti i-am tramis, inse nu in pacheta cu „posta-cipiu“, ci dupa datina, că-ci modulu dorit u ar fi fostu pré costisitoru pentru DTa. Pretiuln vei binevoi a-lu inaintă in asemnata postale.

Dlui I. G. in O. m. — Am datu-o cu placere. Urui in cari a apărutu ti i-am speditu. Poftim a continua, că DTa scrii destulu de bine,

Dloru prenumeranti, cari au tramis ce-va preste pretiul celu scariatatu dela anulu nou incocé, li vomu transpunre prisosulu pe trilaniul, respective semestrulu, viitoru.